

VERSCHIJNT

Alle dagen, behalve Zon- en Feestdagen.

ABONNEMENTSPRIJS:

Voor 's Gravenhage per 3 maanden . . . . . f 4.50.
 Voor de overige steden des Rijks . . . . . 5.50.

ZATURDAG 21 APRIL.

UITGEVER-DIRECTEUR:

C. H. SUSAN, Jr., te 's Gravenhage.

Hoofd-Correspondenten M. Schooneveld en Zoon,
Beurssteeg, te Amsterdam.Brieven franco aan het Bureau De Grondwet.
Jan Hendrikstraat, n°. 259.

PRIJS DER ADVERTENTIE:

Van één tot zes regels. . . . . f 1.00.
 Voor elken regel meer. . . . . 0.15.
 Behalve de 35 cts. zegelgeld.

Aankondigingen van geboorte, huwelijk en overlijden
 worden geplaatst tegen betaling van f 1, het zegel
 regt daaronder begrepen.

Eene der beloften, die in het programma van April 1853 werd afgekondigd, om te strekken tot oorlogs-werktuig tegen de constitutionnele partij, was: „Wij zullen den Koning meer eeren dan het afgetreden Bewind.“ Het April-Ministerie, dat een Ministerie is van „tegenovergestelde rigting“ komt die belofte trouw na; want, zoo dikwerf de gelegenheid zich daartoe aanbiedt, doet zij het „tegenovergestelde“ van 't geen ze beloofd heeft: 't Is als of naast de April-belofte, het Ministerie in onuitwischaar schrift de les zag schitteren, die eenmaal Mr. DIRK DONKER CURTIS, thans Minister van Justitie, gaf, omtrent de noodzakelijkheid „tot beperking van de magt des Konings;“ en dat de schier republikeinsche woordenvloed van den voormaligen volkstribunaal nu nog meer kracht uitoefent dan de koortsachtige en ziekelijke April-geiofte. Op wat wijs het April-Ministerie den Koning meer eert dan het afgetreden Bewind, is reeds meermalen door ons aangetoond; in het aanhangig wets-ontwerp tot voorloopige voorziening in sommige waterschapsbelangen, vinden wij daarvan een nieuw bewijs, dat de April-bewegens waarschijnlijk over het hoofd gezien hebben; want anders zouden ze niet in gebreke zijn gebleven het land er van te doen weergalmen.

Dat wetsontwerp is, met uitzondering van zeer ondergeschikte punten, hetzelfde, hetwelk door den heer THORBECKE vervaardigd, in 1852 door de Tweede Kamer werd aangenomen, maar bij de Eerste Kamer niet is afgedaan. Wij staan bij deze omstandigheid niet stil; omdat het reeds tot bekenden regel is geworden, dat het tegenwoordig Ministerie — en in 't bijzonder de afdeling Binnenlandsche Zaken — slechts copieerwerk van het vorige wett te leveren. Wat buiten de spher van copieerwerk gaat is hoogst gebrekkig, alleronvolledigst en soms . . . belagchelijk. Wanneer men evenwel den, meer dan gewonen, zelfs heftigen tegenstand nagaat, dien het wetsontwerp in 1852 ondervond, hoe de kreet van „centralisatie-zucht“ en van „zalvermogen van den Staat“ daartegen werd aangeheven, dan is het toch nog al curieus, dat men, onwillekeurig voor het genie en voor de waarheid bukkende, eene zoodanige wet ziet neschrijven door een Ministerie, dat zich opwierp juist als bestrijder van de beginselen, welke men zeide dat in die wet waren neêrgelegd!

Maar nu wijkt het wetsontwerp van het tegenwoordig Ministerie „slechts in één belangrijk opzigt“ — gelijk het Voorloopig Verslag der Tweede Kamer het, te regt, noemt — van het vroegere af. Heeft die afwijking wellicht plaats gehad, om nog een bewijs te geven, dat men nu meer dan vroeger den Koning in eere wil houden?

Volgens het ontwerp van den heer THORBECKE konden de waterschapsbesturen van het besluit van Gedeputeerde Staten, omtrent het uitvoeren van verzuimde werken, bij den Koning in hooger beroep komen. De bepalingen van dat ontwerp omtrent de tusschenkomst van Gedeputeerde Staten en van den Koning, voor 't geval, dat waterschapsbesturen weigeren of nalatig zijn, om datgene te doen, waartoe zij wettig zijn verplicht, waren een uitloeiisel van het toezigt en eppertoezicht over al wat den Waterstant betreft, aan de Provinciale Staten en aan het Hoofd van den Staat bij de artt. 190 en volgg. der Grondwet opgedragen. Het vorig Ministerie was van meening, dat dit grondwettig toezigt niet door een beroep op den burgerlijken regter krachteloos moest kunnen gemaakt worden. Het was van gevoelen, dat, zoodra een waterschapsbestuur het hooger gezag daarvan verdacht, dat het zich omtrent den aard en den omvang zijner pligten een verkeerd begrip vormde, een geschil van bestuur was ontstaan, en dat in zoodanige geschillen de Koning grondwettig de eenige regter is.

En wat doet nu het tegenwoordig Ministerie?

Het ontwerp van den heer THORBECKE wordt nage-

schreven, maar omtrent dit „belangrijke“ punt neemt men eene „tegenovergestelde rigting“ aan. Het kent de beslissing der vraag, of het waterschap tot uitvoering der werken verplicht is, aan den regter toe. Eene der grondwettige bevoegdheden des Konings wordt overgebracht bij den regter; een der attributen van 's Konings magt wordt vernieligd; art. 190 der Grondwet wordt op zij geschoven.

Wat, onder het vorig Ministerie de Koning kon doen, zal Hij nu niet meer kunnen doen; alle magt wordt Hem ten deze ontnomen. De Koninklijke magt wordt nu overgedragen aan den regter.

Van waar die opmerkelijke afwijking, des te opmerkelijker daar men al het andere heeft behouden?

Is het, omdat men, wetende dat de constitutionnele partij in de minderheid is, vreesde het ontwerp anders niet door de Tweede Kamer te zien aangenomen?

Is het, omdat men van de Eerste Kamer goedkeuring verwachtte op eene dergelijke toepassing van de Grondwet?

Of is het, om, duidelijker nog dan tot dus ver, het bewijs te geven, wat het April-programma met het „den Koning in eere houden“, eigenlijk heeft bedoeld?

Er zijn zoo menschen in de wereld, die niet goed kunnen lijden, dat men hen tegenspreekt; menschen van een kittelachtig gestel, die bij de eerste tegenwerping al dadelijk hun tegenstander met beide handen van zich afwijzen, en bij voorraad reeds veroordeelen, wat deze voornemens was te zeggen. De ongelukkigste karaktertrek van die menschen is, dat ze niet zijn over te halen, om bedaard aan te hooren of te lezen, wat men meent hun te moeten antwoorden. En ongeduldig en driftig als ze zijn, . . . zelfs op eene verkorte mededeeling van een tegen hen gerigte bestrijding, grijpen ze pen en papier en maken een verschrikkelijk geweld tegen iets, . . . dat ze niet gelezen hebben! Ongelukkig de schrijver, die onder zulke handen komt; hij wordt geknecht, geplukt en, gelijk men aan een gekleurd menschenhoofd van gutta-percha allerlei belagchelijke vormen kan geven, onder de zonderlingste gedaantewisselingen voorgesteld.

Zoo heeft een inzender ons artikel: „Het Volksgeluk en de Afschaffingsvrienden“ (No. 578), in een brief aan een mede-afschaffer in het *Enkhuizer Nieuws- en Advertentie-blad*, op eene geheel eigenaardige wijze onder handen genomen.

De man erkent al dadelijk, dat hij ons artikel niet in zijn geheel gelezen heeft, maar alleen verkort in de *Enkh. Ct.* van 14 April. Zijne eerste aanmerking loopt over den „juisten blik“ en „de zuivere dietic“ van de Grondwet. Wij zeiden: „Te veel nogtans wordt de arbeider in de tegenwoordige eeuw beschouwd als een werktuig, dat men exploiteert, dat men, zoo het geen winsten meer afwerpt, op zijde zet.“ En wat zegt onze driftige inzender? „Kan zoo alleen een theorist spreken, die al te veel studeert in Seneca en de Stoïcijnen, en even weinig zich bemoeit met hetgeen om hem heen geschiedt, als Archimedes deed toen Syracuse door Rome belegerd werd; ja wat zal ik zeggen? een man, die de oude toestanden van slavernij en oogendienst wil wedervinden, in zijne dagen, zoo iets durf ik van de rigting der Grondwet niet veronderstellen. De mannen van den vooruitgang weten toch wel, dat de philanthropie van de tegenwoordige eeuw, omdat zij den mensch als een akker beschouwt, hem exploiteert en zich de niet gansch onvruchtbare moeite getroost, om het goede te ontwikkelen, het goede te zaaijen en het opkomende goede van hindernissen te bevrijden.“ Wel lezer, wat zegt ge van dezen „blik“? Eere hem, wien eere toekomt, maar de „blik“ des inzenders is overjuist, juister nog dan de „zuivere dietic“. Met den meesten aandrang bevelen wij den onbekenden inzender (dien de Minister van Justitie met zijne „weldenkenden“ anders wel zal weten uit te vinden) den Minister van

Binnenlandsche Zaken aan als lid der afdeling: Letteren, van het als een Phoenix herrezen Instituut, een Instituut van klatergoud op een voetstuk van vloei-papier.

Bij het bespreken van een of ander onderwerp moet men, wil men onpartijdig zijn, enkel letten op de zaak zelve en de argumenten vóór en tegen. Onze inzender laat zich door de namen van personen verblinden: waarlijk, geen groot bewijs van zijne zelfstandigheid. Hij zegt, omdat de Secr.-Gen. van Justitie D'ENGLBRONNER en de Predikanten HUIJDEGOPER en MOLL de afschaffingszaak voorstaan, daarom is ons oordeel „uit de lucht gegrepen, op diepe onkunde gevestigd, zoolwel van den tijd, waarin wij leven, als de zaak, waarover geoordeeld wordt.“ Wij hebben wel eens zien beweren dat hij, die het op zijne rede en zijn verstand niet laat aankomen, maar ze aan banden laat leggen, zijn rede, zijn verstand, zijne zelfbeheersching, het best wat hij heeft verzwakt; onze inzender is nu afschaffer, vertrouwt dus zich zelve niet, en is het nu reeds zóó ver met hem gekomen, dat hij goed en gaaf alles aanneemt, omdat anderen het hem zeggen?

Maar nog sterker.

De inzender noemt „onzinnig, bekrompen van geest en hart, dwaas,“ diegenen, welke oordeelen, „dat tot genezing van een der grootste kwalen, die het ligchaam en de ziel van onze volksklasse ondermijnt, het voldoende is, eenige verbodsbepalingen te stellen.“

En wat zeggen nu de afschaffingsvrienden te 's Hage? Dat zij van hunne voorgestelde verbodsbepalingen genezing verwachten van den kanker, die aan onze maatschappij knaagt, dat dus de voorgestelde verbodsbepalingen voldoende zijn, tot genezing van een der grootste kwalen, die het ligchaam en de ziel van onze volksklasse ondermijnt. Alzoo: de heeren ADAMA VAN SCHELFEMA, BECHT en de verdere onderteekenaars van het bekende adres zijn onzinnig, bekrompen van geest en hart, dwaas. En dat van een mede-afschaffer!! Men ziet het, tot welke vreemdsoortige positiën komt men, als men in 't wild weg alles verwerpt, omdat het van tegenstanders komt.

De briefschrijver zegt: dat de afschaffingsvrienden geen staathuishoudkundigen zijn om te beoordeelen of de afschaffing van de belasting op het gemaal het volksgeluk bevorderlijk zal zijn. De man spreekt in aller naam, maar wij nemen deze getuigenis niet aan; wij hebben beter dunk van hen. De afschaffingsvrienden moeten zulk een maatregel kunnen beoordeelen, anders ware het beter, dat zij zich nooit hadden ingelaten met eenige poging tot lotsverbetering der mindere volksklasse. Dit streven vordert gebiedend gezonde begrippen van onzen volkstoestand en onze staathuishouding, en wij ontzeggen daarom den briefschrijver alle regt om zich in een discussie over deze materie te mengen, tot dat hij eene of andere cursus voor staathuishoudkunde met vrucht heeft gevolgd. Of behooren soms de door de afschaffingsvrienden te 's Hage voorgestelde verbodsbepalingen niet tot het gebied der staathuishoudkunde?

Nu insinueert de briefschrijver, dat wij in ons artikel als middel om het volk tot zedelijkheid te brengen echte godsdienstigheid voorbij gezien hebben. Daar, waar opregte zedelijkheid zetelt, daar is ook een grond, en die grond is godsdienstzin. Dezen aan te kwecken is de roeping der Kerk, niet die des Staats. Met de *Enkh. Ct.* antwoorden wij: „Ter verdediging eener beperkingswet,“ zegt ge, „laat de godsdienst haren fakkel voorhouden, maar ook de wet met hare beperking komen.“ Moeten deze woorden den geest, de bedoeling van uwe werkzaamheden staven, dan zien wij de toekomst donker in; eerst verbodswetten tegen den drank met den fakkel der godsdienst in de hand, later uitbreiding ook op andere zaken in het maatschappelijk leven. Wij kennen onder de voorstanders uwer zaak te veel brave met goede inzigten handelende personen om zoo iets te willen aannemen; maar waak, dat ge met de beste

bedoelingen niet gelegenheden en gebeurtenissen in het leven roept, die ge in uwen ijver opwekte, en niet weder kunt bezweren en doen verdwijnen.

Wanneer alle tapperijen gesloten werden, het stoken van sterke drank werd verboden, dan zou er minder jenever worden gedronken; dit is klaar. Maar zou het volk zedelijker worden?

MAHOMED stelde de scherpste bepalingen tegen den lust tot drinken, en de opium, nog oneindig schadelijker dan sterke drank, vernietigt nu het levensgeluk van den oosterling. Hebben hier nu verbodsbepalingen verbetering in het lot des volks aangebracht? Het organisme wil een prikkel; de afschaffers willen dien nu verbannen zonder iets in de plaats te stellen; dit is het onmogelijke willen. Laten zij een goedkoop volksdrank in de plaats stellen en zij zullen de zelfde uitkomsten als in Amerika verkrijgen *zonder verbodsbepalingen*. Wij herhalen, wat wij vroeger zeiden: wilt gij algemeene zedelijkheid, neemt dan ook geschikte middelen te baat, maar prangt het volk niet in een keurslijf van reglementen: zonder vrijheid is geene algemeene zedelijkheid mogelijk.

Buitenland.

ALGEMEEN OVERZICHT.

Wij zullen heden zeer kort zijn. Dat kunnen wij ook, zoo wij ons niet verdiepen in uitleggingen ten aanzien der tegenstrijdige geruchten, welke gister in omloop waren.

Alles kan te Weenen als afgedaan beschouwd worden, zeggen sommigen: Rusland heeft zich bepaald bij de verwerping zelfs van de gedachte der beperking van zijne magt in de Zwarte zee. Met het oog op die weigering hebben de plenipotentiarissen van Engeland en Frankrijk verklaard, dat het onnoodig was nog langer te onderhandelen.

Neen, zeggen anderen, de zaken zijn zoo niet. Rusland neemt wel is waar de voorstellen der Westersche mogendheden ten aanzien van de beperking zijner magt in de Zwarte zee, niet aan; maar het doet wettelijke contra-voorstellen. Wij moeten afwachten welke van deze beide lezingen waarheid spreekt.

Uit Weenen wordt onder dagteekening van 19 April gemeld: Onmiddellijk na den afloop der conferentie van Dingsdag is een courier naar Londen gezonden. Men zegt, dat de gevolmagtigden nog acht dagen hier zullen blijven.

Men is hier in het bezit van authentieke berigten, uit Sebastopol. Een hevig bombardement tegen den toren van Makoff duurde den 12en zonder eenig resultaat voort. De geallieerde vloot lag in orde van bataille voor de reede.

Het gerucht wil, dat den 11en een belangrijk gevecht heeft plaats gehad en dat de Russen daarin geslagen zijn.

In de tiende conferentie, Dingsdag gehouden, heeft Rusland geweigerd bepaald voorstellen betreffende het derde punt te formuleren, verklarende van meening te zijn, dat het eigenaardiger en doeltreffender was, indien deze voorstellen door de Westersche mogendheden zelve geformuleerd werden.

Men heeft zich in deze zitting bepaald tot het nemen van het besluit, om die verklaring voor notificatie aan te nemen, reserverende de gevolmagtigden zich daarop te antwoorden.

In een later bericht uit Weenen insgelijks de dagteekening van 19 April voerende wordt gemeld:

Heden is de elfde conferentie gehouden. Het is waarschijnlijk, dat eene beslissing genomen zal worden, zonder de terugkomst van den courier van Londen af te wachten.

De heer Ducos, Fransch minister van Marine, is eergister overleden. Sedert lang was hij reeds ziekelijk.

Uit Londen wordt gemeld, dat de Keizer en de Keizerin der Franschen gister Guild-Hall bezocht hebben. Er heerschte eene buitengewone geestdrift. HH. MM. zijn ten 5 ure op Buckingham-paleis terug gekeerd.

De Engelsche vloot sterk 12 zeilschepen en 4 stoomfregatten is eergister avond de Bell gepasseerd op de hoogte van Nijborg.

ENGELSCH POST.

De tweede dag van het bezoek des Keizers en der Keizerin, zegt de Times, heeft den eersten in luister overtroffen. Met alle treinen vertrokken eene ontelbare menigte menschen naar Windsor.

Den 17 dezer even vóór drie ure hebben de maire en de municipale raad van Londen zich, in gala kleeding, naar het kasteel begeven, ten einde den Keizer een adres van gelukwensching aan te bieden. Zij waren in negen rijtuigen gezeten, waarvan het eerste zeer prachtig was. Het werd gevolgd door de statie-koetsen van den Lord maire van Londen en den sheriff der city.

De griffier van den raad van Windsor las een adres van gelukwensching voor, waarop de Keizer het volgende antwoordde:

Mijnheer de maire, ik acht mij zeer gepleid wegens de gevoelens in uw adres uitgedrukt en ik reken er op dat het zoo gelukkig gesloten verbond vele jaren zal duren. Ik dank u voor de hartelijke ontvangst, welke mij in uwe stad te beurt viel; maar ik ben er zeker van, dat ik de eer daarvan minder aan mij moet toeschrijven dan wel aan het feit, dat ik de gast uwer vorstin ben. Ik heb met genoegen het schouwspel gezien, dat uwe stad gister aanbod en ik verzoek u aan de bewoners van Windsor kenbaar maken hoe streelend mij hunne sympathie en oplettendheid is.

Na de receptie van het municipale ligchaam hebben de troepen van het garnizoen zich in slagorde geschaard in

het park, waar een groote revue plaats had. Daar was eene zoo groote menigte menschen op de been, dat men hen niet beletten kon, buiten de door de politie afgehekende grenzen te treden.

De Keizer en Prins Albert, in het uniform van veldmaarschalk gekleed, waren vergezeld van een schitterenden staf en gevolgd door de Koningin, de Keizerin der Franschen, de geheele Koninklijke familie en personen van het hof; zij zaten in zes open rijtuigen. De troepen waren het 2de regiment der life guards, de horse guards, de karabiniërs en twee eskadrons artillerie te paard.

De Koninklijke stoet werd begroet met het nationaal lied; *Partant pour la Syrie*. Na de revue hebben de troepen voor de doortochtige reizigers gedefileerd. De Keizer groette lord Cardigan, die in schitterend uniform de troepen kommandeerde. Zoo wel de kavalerie als de artillerie bragten onderscheidene manoeuvres ten uitvoer, welke algemeen bewonderd werden. De revue heeft twee uren geduurd.

Den 18 heeft de Koningin aan de autoriteiten van Windsor hare bijzondere tevredenheid doen betuigen ter zake der genomen beschikkingen voor de receptie van HH. KK. MM.

— Men leest in de *Court Circular*:

Windsor, 17 April.

Z. M. de Keizer der Franschen heeft dezen namiddag tegen 3 ure verscheidene deputaties en talrijke adressen ontvangen.

De sheriffs van Londen en van Middelsex zijn bij Z. M. toegelaten om te verzoeken een dag aan te wijzen wanneer het Z. M. behaagt de gelukwenschingen der municipaliteit van Londen te ontvangen. Deze plechtigheid is op aanstaanden Donderdag bepaald en zal te Guildhall plaats hebben.

Na deze audientie zijn dezelfde personen, met den lord maire, op nieuw bij den Keizer toegelaten en hadden zij de eer HH. MM. den Keizer en de Keizerin uit te noodigen ter bijwoning van het banket, dat hun aanstaanden Donderdag zal worden aangeboden ter gelegenheid der overhandiging van het adres.

Die uitnoodiging is aangenomen.

De autoriteiten der city van Londen zijn vervolgens de receptie-zaal binnengeleid, waar de lord maire den Keizer het volgende adres voorlas:

Wij, lord maire, aldermen en andere leden der lieutenantie der city van Londen, bidden nederig, ons toe te staan, U. M. onze hartelijke gelukwenschingen aan te bieden, bij gelegenheid der gelukkige aankomst van U. M. en uwer doortochtige gade in dit koninkrijk.

Wij begroeten dat bezoek van U. M. en der Keizerin aan Onze Zeer beminde Koningin als de ernstigste waarborg voor den nauwen band van vriendschap, welke tusschen de twee magtigste naties van Europa bestaat, die de wapens opgevat hebben niet met een egoistisch eerezuchtig doel of tot uithreiding van grondgebied, maar alleen om de vrijheid en de onafhankelijkheid van een bondgenoot te beveiligen tegen de vijandelijke aanvallen eener zich steeds uitspreidende magt.

Uwe Majesteit kan verzekerd zijn, dat eene zoo heilige en regtvaardige zaak de algemeene medehulp van het Engelsche volk zal erlangen, dat zich met vreugde elke offering, welke ook, zal getroosten, tot dat zijne pogingen gepaard met die van zijne dappere geallieerden, onder de bescherming der Goddelijke Voorzienigheid, tot een roemvol doel mogen leiden, bezegeld door een duurzamen en eervollen vrede.

Wij bidden den hemel om het behoud der levensdagen van Uwe Majesteit, opdat zij regere over een verlicht en ridderschappelijk volk, genistende met H. Keizerl. Maj. een lang en gelukkig leven, opgeluisterd door de aankweeking der kunst en voorspoed ondervindende onder de zegeningen van een gelukkig en dankbaar volk.

De Keizer antwoordde in treffende bewoordingen.

De ontwerper van het adres, de kolonel Wilson, de heer Moon en sir Moses Montefiore werden den Keizer voorgesteld.

H. H. M. M. ontvingen vervolgens eene deputatie van bankiers en handelaars der city. Een adres werd aangeboden door den gouverneur der Engelsche bank.

De Keizer gaf daarop een zeer minzaam antwoord.

De Keizer was gedurende deze audientie omringd door den maarschalk Vaillant, den hertog de Bossano, den graaf de Montebello, den kolonel Neij, den kolonel Fleury, den burggraaf Toulougeon, den graaf Tascher de la Pagerie, den graaf Simon, lord Alfred Paget, en den generaal J. Stovin.

Z. M. was gekleed in het uniform van hoofd-officier en droeg het lint van het legioen van eer.

Bij de revue zat de Keizer te paard, tusschen prins Albert en den graaf van Cambridge.

De Koningin en de Keizerin zaten in een open rijtuig met vier paarden bespannen.

De Koningin heeft in de zaal van St. Georges een groot diner gegeven.

Behalve de Keizer en de Keizerin bevonden zich onder de gasten HH. KK. HH. de hertoginnen van Kent, van Cambridge, prinses Marie, de hertog van Cambridge, de prins de Linange, de hertogin van Wellington de prinses van Essling, de gravin de Montebello, de barones de Malaret, de markies d'Ely, de edele Marie Seymour, de ambassadeur van Frankrijk en Mew. v. Walewska, de hertog van Wellington, lord Spencer, lord Cardigan, lord en lady Clarendon, Lord en Lady Palmerston, de generaal Sir J. Birngoyne en alle personen uitmakende het gevolg van HH. Keizerl. Majesteiten.

De muziek der 2e afd. life guards liet zich gedurende het diné hooren.

Daarna was er eene soiree ten hove. Te middernacht heeft een bijzonderen trein, de genoodigden naar Londen vervoerd.

Groote plakaten bevinden zich op de muren van Guild-hall, waarop geschreven is: *Engelschen! ontvangt hartelijk den bondgenoot Uwer Koningin.*

Binnenland.

Staten-Generaal.

Eerste Kamer.

ZITTING VAN DONDERDAG, 20 APRIL.

De Voorz. deelt mede, dat de commissie van rapporteurs over het wets-ontwerp tot regeling der kosten van de huizen van bewaring, van den Minister van justitie eene Mem. van Beantw. heeft ontvangen, welk stuk wordt voorgelazen en dat alsnog bij het Verslag gevoegd zal worden. Die Memorie strekt in substantie om te betoogen, dat het hier geldt eene wet van noodzakelijkheid, en het wordt daarin betwijfeld of de kosten van onderhoud in elk geval een deelen uitsluitend en niet door de gemeenten zouden moeten gedragen worden.

De Voorzitter stelt voor, dit stuk te doen drukken en ronddelen.

De heer van NIEFEN VAN PANNERDEN stelt, bij motie van orde voor, om de discussie over dit ontwerp te versnellen. Dit geeft tot bedenkingen aanleiding. Ook nu het antwoord zullen er bezwaren overblijven. Daar het nu geen spoed vereischende zaak is en daar de Kamer in Juni toch waarschijnlijk weder bijeenkomt, stelt hij voor de bespreking uit te stellen tot eene volgende bijeenkomst.

Dit voorstel ondersteund wordende, is dienovereenkomstig besloten en heeft deze zaak voorloopig geen verder gevolg.

Aan de orde van den dag zijn de beraadslagingen over het ontwerp van wet tot regeling van het regt van vereniging en vergadering.

De heer VAN EIJSSINGA ontwikkelt onderscheidene bezwaren die hij tegen het ontwerp heeft, en welke van dien aard zijn, dat zij hem waarschijnlijk beletten zullen, zijne goedkeurende stem aan dit ontwerp te geven. Die bezwaren zijn in de eerste plaats dat dit ontwerp, als het wet wordt, eene vermenging van burgerlijk en staatsregt zal daargestellen en dat het leidt tot verwarring. Naar zijne meening is dit ontwerp strijdig met gezonde begrippen van wetgeving.

De bepalingen nopens de erkenning der zedelijke lichamen en over de regtspersoonlijkheid behooren, z. i., in deze wet niet te huis, maar wel in het Burgerlijk Wetboek. Zoo dat Wetboek onvolledig is, (hetgeen hij, vooral naar de opvatting, die aan art. 1690 wordt gehecht, deelt) dan moet het herzien worden, maar de regeling van de regtspersoonlijkheid enz. moet niet bij deze wet geschieden die alleen strekken moet om uitvoering te geven aan art. 10 der grondwet, en die dus eene bloot politieke wet moet zijn. Hij ontwikkelt deze zijne meening en beantwoordt de opmerkingen, die daartegen in de stukken en in de andere kamer gemaakt zijn. Hij wijst vooral daarop, dat een zedelijk ligchaam is een object van burgerlijk regt, de erkenning een accessoir; daarom dient het laatste het eerste te volgen, en dat eerste is geheel van burgerlijken aard.

Bovendien schrijft al. 1 van art. 146 der Grw. een algemeen wetboek van burgerlijk regt voor en dan behooren ook al de bepalingen nopens de uitoefening der burgerlijke regten in het algemeen wetboek te huis. In het tweede gedeelte zijner rede brengt Spr. eenige algemeene beschouwingen ter sprake, waartoe het ontwerp aanleiding geeft. Hij betreft de geestelijke orden en kloosters en de decreeten van 1811 en 1812. Zijn betoog strekt om aan te toonen, dat door wet en onzuiveren toestand zal scheppen, waaruit moeilijkheden en botsingen zullen ontstaan. Hij deelt het gevoelen niet, dat deze decreeten vervallen zijn, of, zoo als in de Tweede Kamer gezegd is, dat zij uitgediend zouden hebben. Hij wijst op art. 2 van het decreet van 2 Jan. 1812, dat eenige uitzonderingen bevat, namelijk van vereenigingen die niet geoorloofd zijn; alle andere vereenigingen zijn dan wel degelijk toegelaten, en blijven buiten het bereik der nieuwe wet, althans er kan daaromtrent veel twijfel bestaan.

Hij betreurde het dat de Regering op de vraag nopens art. 1, namelijk of er koninklijke besluiten bestaan, door welke geestelijke orden in Noordbrabant worden erkend, een ontwijkend antwoord heeft gegeven. Spr. had in deze wet eene bepaling gewenscht, houdende, dat de bedoelde decreeten zijn afgeschaft, en dat alle dergelijke vereenigingen onder het bereik dezer wet zullen vallen. Hij geeft zels in bedenking om dit nog bij eene aanvullings-wet te doen.

De heer LOTSJ verschilt in gevoelen met den vorigen Spreker. Hij zal volgaarne zijne goedkeurende stem aan het ontwerp geven. Hij herinnert, dat hij in 1849 het toenmalig ontwerp heeft afgestemd, omdat er toen te veel beperkingen aan het regt van vereeniging gesteld waren, maar niet omdat er ook toen bepalingen nopens de regtspersoonlijkheid in voorkwamen. Bij zamentrekking zijn zijne redenen van goedkeuring van het ontwerp, deze geweest omdat het ontwerp eene voldoening is aan het voorschrift van het 5de addit. art. der Grondwet; 2o. omdat juist in het ontwerp de bepalingen nopens de noodige erkenning der regtspersoonlijkheid voorkomen. Deze wet treedt niet op het terrein van het Burgerlijk Wetboek, maar het Burgerlijk Wetb. trad op het terrein van het Staatsregt, en deze wet brengt de zaak weder op het ware standpunt terug.

Overigens geven hem de bepalingen van art. 5 en 6 de meeste aanleiding tot goedkeuring van het ontwerp; want er is inderdaad anders geene behoefte aan de regeling van het regt van vereeniging en vergadering. Wij hebben in ons gezegend land de meest mogelijke burgerlijke vrijheid, vrijheid van spreken, schrijven, drukken, vergaderen enz. De regeling alleen daarvan was van geene groote noodzakelijkheid. Zijne 3de reden van goedkeuring is omdat hij de meening niet deelt, dat art. 10 alleen de staatkundige vereenigingen betreft. Hij resumert ten slotte de goede beginselen en strekking dezen wet.

De MINISTER VAN JUSTITIE zal, na al hetgeen reeds gezegd is, zeer kort zijn en zich dus bij het algemeen standpunt bepalen en daarbij de gemaakte aanmerkingen beantwoorden. De Grondwet van 1848 behoeft het regt van vereeniging niet te scheppen; het bestond reeds en is zoo oud als de Maatschappij zelve; maar de regels daarvan waren niet goed. Die regels waren in onderscheidene wetboeken verspreid. Art. 10. der Grondwet wil dus eigenlijk zeggen, dat men die regelen, zoo ze strijdig zijn met het belang der openbare orde, zal herzien.

Men vond die strijdigheid alleen in ééne bepaling van het Burg. Wetb. en in sommige van den Code Pénal. Hij wijst op de misbruiken van art. 1690 B. W., gemaakt door het scheppen van fictieve personen, zonder verantwoordelijkheid. Hij zal de opmerking, dat art. 1690 toch de toelating om als rechtspersoon op te treden, vereischt, in het midden laten, maar gesteld het ware zoo, dan is het zeker deze wet noodig, om de regelen voor die toelating te maken, want deze zijn toch niet in het B. W. vervat.

Hij antwoordt op de aanmerking, dat het object is eene zaak van burgerlijken aard, geeft de Minister toe dat de bedoeling der regten van de leden der zedelijke lichamen van burgerlijken aard, maar dat blijft ook zoo. Maar de vraag: of een persoon in den staat zal worden toegelaten geheel iets anders; het scheppen van denkbeeldige personen, die eeuwig voortduren, is van staatkundigen aard. Ten aanzien der bezwaren geput uit de decreten van 1814 en 1812 zegt de Min., dat deze wet alleen bepalingen in voorkomende toevoegt, en dat zij het verleden onaanvaardbaar laat. Wat wettig, vóór het in stand komen dezer wet, geconstitueerd was, moet blijven bestaan. Deze wet, zooals de decreten, zal voor het vervolg alle vereenigingen regelen. Dit de geheele economie der tegenwoordige wet betreft, dat deze alleen de vereenigingen beheerscht tegelijk met de daarbij gehandhaafde wetten.

Wat de vraag ten aanzien van art. 1 aangaat, geeft de Min. te kennen, dat hij er daarom niet op geantwoord heeft, omdat hij hier niet wenschte te vermengen eene wetgeving voor de toekomst met een oordeel over hetgeen vroeger bestond. Intusschen is er een besluit, waarbij niet zoo zeer vereenigingen zijn erkend, maar waarbij aan eenige orden de bevoegdheid is gegeven om nieuwe leden in hunnen samen op te nemen. Het is een besluit van 1840, geconstitueerd door den heer Pelichy. Hij besluit op dit punt niet te zeggen, dat wat wettig geconstitueerd is, geëerbiedigd moet en zal blijven. Is het niet wettig dan zijn de rechtbanken daar om deswege uitspraak te doen.

De beraadslagingen worden gesloten.

Hij stemmen wordt het ontwerp aangenomen met 23 tegen 7 stemmen. — Tegen de heeren van Eijsinga, de Heeren van Swinderen, Regout, Sasse, van den Dries en de Heerenbroek.

Daarna is aan de orde de beraadslaging over het ontwerp tot regeling der ministeriële verantwoordelijkheid. Niemand vraagt deswege het woord.

Hij stemmen wordt het ontwerp AANGENOMEN met 29 tegen 1 stem. Tegen de heer van Swinderen.

Thans is aan de orde de beraadslaging over het ontwerp van wet tot aankoop van nationale schuld tot vervanging der schatkistbiljetten in het depôt der muntbiljetten.

De heer v. RIJCKHOVSEL heeft met veel genoegen de beraadslaging van dit ontwerp gezien; daardoor zal een tweeledig nut gesticht worden. 1o. Omdat allengs de schatkistbiljetten die voor het depôt der muntbiljetten bestemd zijn, onbetrouwbaar komen; 2o. omdat door dien maatregel, amortisatie van schuld bevordert zal worden, wanneer de toelating van 's Rijks geldmiddelen dit toelaat.

Noordzee, en of, zoo een dergelijk plan tot stand komt, de gemeenschap vrij zal zijn, dan of die door sluisen zal afgesloten worden uithoofde van dat verschil van waterstand.

De MIN. VAN BINNEN. ZAKEN antwoordt op de in het verslag gedane vraag nopens de paardenkracht van de machine, dat die machine 100 paardenkracht zal hebben. Wat de doorgraving van Holland op zijn smalst betreft: de vroegere geschiedenis daarvan is bekend. Er is later een voorstel van particulieren gedaan tot het maken van een kanaal en tot bedijking van een deel van het IJ, om daardoor te gelijk een deel der kosten te dekken. Dit voorstel is gesteld geworden in handen eener commissie uit den Waterstaat.

De inspecteurs hebben deswege een gunstig rapport uitgebragt en de concessarissen hebben zich bereid verklaard aan de gestelde voorwaarden te voldoen. Het plan is nu in handen van het gewestelijk bestuur van Noordholland, het Hoogheemraadschap van Rijnland en het gemeente-bestuur van Amsterdam.

De rapporten van die besturen zijn nog niet alle ingekomen. Hij hoopt, dat zij zullen strekken om dergelijke wenschelijke en belangrijke zaak tot stand te brengen, maar hoe wenschelijk de zaak ook zij, mag hij het echter niet ontveinzen, dat er in het financiële altijd nog al hinderpalen zullen zijn.

Zoo het kanaal tot stand komt, dan zullen daarin wel sluisen aangevraagd worden, want eene geheele vrije gemeenschap met de zee zou te gevaarlijk zijn wegens het verschil in den waterstand.

De beraadslagingen worden daarna gesloten.

Het ontwerp wordt aangenomen met 28 tegen 1 stem (die van den heer de Villers de Pit).

De vergadering wordt daarna tot nadere bijeenroeping gesloten.

's Gravenhage, 20 April.

Het Staatsblad no. 11 bevat een besluit van den 11den April, waarbij de stad Vlissingen wordt aangewezen als ligtingplaats voor schepen bestemd naar Middelburg.

Bij besluit van 5 April jl. no. 85, is bewilliging verleend tot verlenging van den duur en wijziging van de statuten der Nederlandsche Kofschepsrederij, op den voet als bij het overgelegd authentiek afschrift der acte is overeengekomen, onder voorwaarde nogtans, dat het stemregt door de vennoten voortaan zal worden uitgeoefend uitsluitend naar de bepalingen van artikel 54 van het Wetboek van Koophandel.

De Fransche correspondentie Havas bevat eene telegrafische dépêche van 16 April, houdende het bericht, dat de heer Rochussen te Berlijn was aangekomen, om er eene buitengewone zending te volbrengen.

(Echo Universel)

De Nieuwsbode is nu ook al het orgaan van het departement van kolonien geworden. Met de waardigheid heeft het blad ook de onbeschaamdheid geërfd. Ziet hier de wijs, waarop een bericht van de Indiër wordt tegengesproken. Als men gesprekken af luistert, dan kan men de woorden, den zin en de beteekenis dikwerf geheel verkeerd opvatten. Dit is 't geval met het afgeluisterd gesprek, waarvan de Indiër gewaagt. Al wat als zoodanig is medegedeeld, is een bloot verzinsel en geheel en al in strijd met de waarheid.

Men verneemt, dat de pogingen tot het treffen eener minnelijke schikking over den afstand der regten van de stad Leijden op den drooggevallen Haarlemmermeerpolder zijn mislukt en de aangevangen rechtsoverdracht tegen den Staat der Nederlanden onverwijld zal worden voortgezet.

Z. M. de Koning heeft voor een aantal exemplaren ingeteekend op het gelicht: *Vrees en Vertrouwen*, door den heer J. C. Banck Jr., bij de heeren Schreuder en van Baak te Leiden, ten voordeele der nagelatene betrekkingen van de verongelukkete bemanning der visscherspink: de Jonge Cornelia, uitgegeven.

Wij vernemen, dat de baron de Seizal, die alhier aangekomen is, overbrengt de versierselen van grootkruis der orde van den Tooren en het Zwaard, waarmede de Koning van Portugal HH. KK. HH. de Prinsen Hendrik en Frederik der Nederlanden heeft begiftigd. (N.)

Het Evangelisch-Luthersch weeshuis alhier heeft de eer gehad dezer dagen bezocht te worden door HH. KK. HH. prins en prinses Hendrik, benevens den hertog van Saxe-Weimar met 's H. dochter prinses Anna. Door regenten en regentessen ontvangen, hebben H. D. de onderscheidene zalen benevens het schoolgebouw bezigtigd, en hunne goedkeuring te kennen geven.

Gedurende de laatst verloopte dagen heeft de luitenant-generaal Jhr. Storm de Grave, over het alhier garnizoen houdend regiment dragoniers, eene inspectie gehouden. Hetzelve voert dat regiment in vereeniging met de batterij rijdende artillerie, in de vlakke van Waalsdorp, voor hem groote militaire manoeuvres uit.

Men verzekert, dat eene bevordering bij het wapen der artillerie ophanden is.

De vierde en laatste oefening der 's Gravenhaagse afdeeling van de Maatschappij: *Tot bevordering der Toonkunst*, zal plaats hebben op Woensdag den 25 dezer. De reeds dezer belangrijke concerten zal voortdurend gesloten, met de uitvoering van Schumann's *Paradies und Peri*. Dit voortreffelijk werk zal door het personeel der zangver-

eeniging onder de leiding van haren directeur, den heer Lubéck worden voorgedragen, met begeleiding van vol orchest.

In deze residentie zijn aangekomen, en aan het hôtel het Bossche Veerhuis afgestapt de heeren: J. Spanjaard, kapitein-luitenant kommandant van het stoomschip *Amsterdam*: C. L. J. d' Hamcaurt, luit. der 1ste klasse op het stoomschip *Amsterdam*; A. van Wackendorff van Rijn, kapitein-luit.; Schuyt Hoofd-ingenieur en A. J. H. Beeloo Ingenieur, alle der Marine.

In de zitting van den gemeenteraad van Haarlem van 18 dezer is, na eene breede woordenwisseling over de voordragt nopens het belastingstelsel, met 12 tegen 6 stemmen, eene motie van orde aangenomen, inhoudende om, uithoofde van de zoo zeer uiteenloopende meeningen en gevoelens, omtrent het in beraadslaging zijnde ontwerp, en het weinige uitzigt op het erlangen eener voldoende uitkomst, in aanmerking nemende, dat de Regering aan de Staten-Generaal eene wet heeft voorgedragen tot opheffing der Ryks-accijnzen op het gemaal, welke van invloed kan zijn op het stelsel der plaatselijke belastingen, en dat daarbij welligt ruime bevoegdheid aan de gemeente-besturen kan worden verleend en nieuwere en meerdere grondslagen voor de plaatselijke directe belastingen kunnen worden aangegeven, de beraadslagingen over dit ontwerp thans te staken, met intrekking der reeds in de zittingen van 11 en 12 April genomen besluiten, betreffende onderscheidene artikelen van hetzelfde ontwerp, en die uit te stellen tot dat het lot van de bedoelde wet zal zijn beslist, — en om de overige besluiten omtrent het geheele stelsel de plaatselijke belastingen in statu quo te laten en daaraan alsnog geene uitvoering te geven.

In de zitting van den gemeenteraad van Leijden van 19 dezer, is door Burg. en Weth. een voorstel gedaan, om terug te komen op het den 15 Maart ll. genomen besluit betreffende de herziening van het belastingstelsel (welk besluit daartoe strekte, om deze zaak vooreerst te laten rusten tot na de behandeling van het bij de Tweede Kamer ahangig ontwerp van wet tot afschaffing van den accijnzen op het gemaal), en dat onderwerp daarentegen zoo spoedig mogelijk te behandelen. Na deliberatie is dat voorstel verworpen met 18 tegen 5 stemmen, zijnde die van de heeren de Breuk, Baccaille, Lezwijn, Stoffels en de Voorzitter.

Den 10 dezer is alhier overleden de heer F. L. Nauclasher, in leven gepensioneerd kolonel der infanterie, ridder der Militaire Willemsorde en van den Nederlandschen Leeuw.

Gisteren is te Brouwershaven binnengekomen, het alhier te huis behoorende barkschip *Nieuw Lekkerland* kap. M. B. Hofman. Den 29 Dec. ll. van Banjoewangie vertrokken en alzo 110 dagen reis; alles wel aan boord.

Men verneemt, dat de Gedeputeerde Staten, der door den jongsten watersnood geleden provincien des lands, onder het presidium van den graaf van Lijmburg (Styrum, Commissaris des Koning, in Gelderland), in de volgende weg te Arnhem zullen bijeenkomen, ten einde de schadevergoeding te regelen, welke uit de algemeene collecte kan plaats hebben. De opgave van de verschillende gemeente-besturen moeten bereids zijn ingekomen, onder welke sommige pog in loco aan een nader onderzoek worden onderworpen. Men zegt zelfs, dat alle bijzondere collecten, hoe en van welken aard ook, zoo publieke als minder algemeen bekende, bij die rekening in aanmerking zullen genomen worden, opdat de eene provincie, gemeente of gezindte, niet boven de andere bevoorrecht worde.

Gisteren is op de werf de Boot, in de groote Wittenburgerstraat te Amsterdam, de kiel gelegd voor een barkschip groot 240 lasten, het welk den naam zal voeren van *Anna Justina* en gebouwd worden voor rekening der heeren Groep en Bos.

De Noord-Amerikanen zijn ijverig bezig aan de onderzeesche telegraaf te werken, die Amerika aan Europa zal verbinden. Reeds sedert een jaar zijn 600 werkheden bezig om palen en draden te stellen, voor de telegrafische linie tusschen New-York en St. Jean, op Terre Neuve. St. Jean is het naaste punt bij Europa. Binnen 2 jaren zal de onderzeesche telegraaf gereed zijn en zal Londen en verder Europa met New-York kunnen telegrapheren en de tijdingen in een uur tijds overbrengen.

Het Pruisische Staatsblad maakt thans eene verordening openbaar, waarbij bepaald wordt, dat overeenkomstig de wet van 5 Februarij jl., het onder no. 1 der order van 20 Junij 1822 uitgevaardigd verbod der kustvaart (cabotage) van eene Pruisische naar eene andere inlandse haven door buitelandse zeeschepen, niet langer toegepast zal worden op Groot-Brittannische en Nederlandsche schepen.

Den 18 dezer vertrok van het Nieuwe diep naar Suriname het Ned. koopvaardijship *Javaan*, kap. Eijers; aan boord hebbende een detachement suppletie-troepen, sterk 73 onder-officieren en manschappen, onder het bevel van den met verlof terugkeerenden majoor en kommandant der troepen te Curaçao, baron Coehoorn van Couwerda.

Op het voorbeeld van den *Nederlander*, gaan de *Fakkel*, de *Waakzaamheid*, het *Goudsch Kronijkske* en de

Morgenster voort, allerlei ongerijmde en valsche vertelseltes te verspreiden, ter wraking van het gedrag der Katholieken bij den jongsten watersnood. Die vertelseltes, welke wij niet aarzelen logenachtig te noemen, zijn daarom te lakenswaardiger, daar zij evenmin weerlegt als gestaafd kunnen worden en onbeweene en niet bewijsbare daadzaken vermelden, die gretig desmettemin door het fanatiek gedeelte der protestantsche bevolking geloofd worden. Hartstogt wordt er door gaande gemaakt; verbittering wordt er over en weer door onderhouden; verdeeldheid, in onze dagen meer dan ooit te vermijden, wordt er door bevorderd. Zij mogen dat verantwoord, die er zich op toegelegd hebben dien toestand in 't leven te roepen en wien het een wellust schijnt der tweedragt, die elken Staat ten gronde moet rigten, bij elke gelegenheid nieuw voedsel te geven. Van welken aard de vertelseltes zijn, door middel van welke men dat doel blijkt te willen bereiken, kan men nagaan wanneer wij zeggen, dat men zich niet schaamt telkens en telkens in de genoemde bladen, het volgende thema te variëren: in de stad A. B. of C, hebben de Katholieken, over 't algemeen maar weinig tot de algemeene collecte bijgedragen. Men weet van eenige hunner vermogende geloofsgenooten, dat zij zich tot het geven van eenige weinige centen bepaald hebben. Met even veel regt kan hetzelfde van de Protestanten in de stad A. B. en C. gezegd worden. Die het echter insinueerde, maakte zich aan schandelijke laster schuldig, gelijk zij daaraan schuldig zijn, die aan zulke ellendige praatjes ten nadeele der Katholieken ingang zoeken te geven. Dat men er dadelijk resultaat van verwacht behoeft naawelijks gezegd te worden. Vrij duidelijk wordt het gepredikt in de genoemde bladen, dat, daar de Katholieken slechts weinig tot de algemeene collecte hebben bijgedragen, hunne door den watersnood ongelukkig geworden geloofsgenooten maar aan hun lot overgelaten moeten worden. De haat zou juichen, wanneer aan dien eisch voldaan werd en de Katholieken alleen als slagoffers vielen van den algemeenen rampspoed.

Daartoe worden sedert eenige weken met rusteloozen ijver de verfoeilijkste pogingen in het werk gesteld. Toch zwegen wij er van, toch maakten wij daarvan slechts eenmaal ter loops melding. Wij schaamden ons te moeten constateeren, dat in veler gemoed de doosheid reeds in die mate alle goede en edelmoedige gevoelens verwoest had. En ongetwijfeld zouden wij nu verder ten einde toe ter liefde van onze nationale eer, gezwegen hebben, ware het niet dat eene omstandigheid, waarvan wij dezer dagen kennis kregen, ons het spreken ten pugt maakte. De Kerkelijke Courant namelijk, het officieel orgaan der Synode, bepaalt zich niet tot het reproduceren der ellendige vertelseltes, waarmede anderen het protestantsch publiek tegen de Katholieken zoeken te verbitteren; maar, nog verder gaande, beweert zij, dat er op een bepaalden Zondag in alle Roomsche kerken door het geheele land een collecte voor den watersnood zou gehouden worden, uitsluitend voor de Roomschen dienende. Een ander blad voegt er bij, dat deze maatregel zal genomen worden op last van onze Bisschoppen. Waar het officieel orgaan der Synode zich op zuik eene wijze aan de verspreiding van lastertaal schuldig maakt, daar mag niet langer gezwegen worden, maar voegt het ons aan zijne beschuldigingen het formeel dementi te geven. Nergens toch, in geene gemeente van ons land, in geene katholieke kerk, nergens met een woord, is eene collecte gehouden, uitsluitend voor de Roomschen dienende. Zij zijn niet exclusief geweest, zij zouden het zich tot eene misdaad gerekend hebben het te zijn bij eenen algemeenen rampspoed. Ruimschoots hebben zij ter leniging van dien rampspoed het hunne bijgedragen. En waar zij iets over de uitreiking van ingekomen liefdegiften te zeggen hadden, daar hebben zij zorg gedragen, dat die giften aan alle noodlijdenden, zonder eenig onderscheid hoegenaamd, werden. Zóó handelende, deden zij wat liefde en pligt hun voorschreven en beantwoorden zij aan de wenschen van hunne Bisschoppen. (de Tijd.)

In afwachting dat aan de in Nederland aanwezige deelgerechtigden in het Civile Weduwen- en Weezenfonds voor burgerlijke ambtenaren in Nederlandsch Indie zal kunnen worden uitgereikt een gedrukt exemplaar van het door den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indie, krachtens Koninklijke magtiging, bij publicatie van 20 December 1854 (Indisch Staatsblad no. 93) vastgestelde, met 10. Januarij 1855 in werking gebrachte, nieuwe reglement voor het genoemde fonds, worden de hieronder omschreven bepalingen uit dat reglement, betrekking hebbende tot de te vervullen verplichtingen bij het aangaan van huwelijken ter kennis gebracht van belanghebbenden, ten einde zich daarnaar te gedragen en ter zake geene onwetendheid te kunnen voortwenden.

Art. 16. •Ieder deelgerechtigde is, bij het aangaan van een huwelijk, verplicht tot eene volgens art. 20 bij termijnen te betalen, buitengewone bijdrage aan het fonds: •Voor personen in of buiten werkelijke dienst, dan wel pensioen of onderstand genietende: •van het bedrag van vast tractement, dan wel van het inkomen dat van tractement vervangende, verbonden aan het bekleedte of laatstelijk bekleede ambt over ééne maand. •Voor advocaten, procureurs en notarissen: •van het bedrag der inkomsten, waarover zij overeenkomstig § D van art. 10 (*) van dit reglement aan het fonds de gewone bijdragen voldoen of vroeger voldaan hebben, mede over eene maand. •Deze buitengewone bijdragen is bij elk opvolgend huwelijk verschuldigd. Art. 17. •Boven de buitengewone bijdrage bij het vorig artikel vastgesteld, zijn de daarbij genoemde ambtenaren en personen, in geval van huwelijk, nog verplicht

•tot eene tweede buitengewone bijdrage van de hiervoren vermelde inkomsten over ééne maand, voor zoover die het bedrag van één duizend gulden 's maands niet te boven gaan. Ingeval die het bedrag van een duizend gulden 's maands te boven gaan, wordt over het meerdere deze buitengewone bijdrage niets gevorderd. •Deze buitengewone bijdrage wordt, behoudens het bepaalde bij de 3de alinea van dat artikel, berekend naar de jaren welke de deelgerechtigde ouder is dan de vrouw met wie hij in het huwelijk treedt zoo als hieronder is aangewezen:

10 jaren onder zijnde 5 ten honderd. 11 jaren 7½ t. h., 12 jaren 10 t. h., 13 jaren 12½ t. h., 14 jaren 15 t. h., 15 jaren 20 t. h., 16 jaren 25 t. h., 17 jaren 30 t. h., 18 jaren 35 t. h., 19 jaren 40 t. h., 20 jaren 50 t. h., 21 jaren 60 t. h., 22 jaren 70 t. h., 23 jaren 80 t. h., 24 jaren 90 t. h., 25 jaren 100 t. h., 26 jaren 120 t. h., 27 jaren 140 t. h., 28 jaren 160 t. h., 29 jaren 180 t. h., 30 jaren 200 t. h., 31 jaren 230 t. h., 32 jaren 260 t. h., 33 jaren 290 t. h., 34 jaren 320 t. h., 35 jaren 350 t. h., 36 jaren 390 t. h., 37 jaren 430 t. h., 38 jaren 470 t. h., 39 jaren 510 t. h., 40 jaren 550 t. h., 41 of meer jaren onder zijnde 600.

•Deze buitengewone bijdrage en die bij het vorig artikel vastgesteld, worden verminderd, met zooveel malen één ten honderd als het getal jaren bedraagt, gedurende welke de deelgerechtigden aan het fonds hebben bijgedragen. •Wordende de gedeelten van één jaar voor één geheel jaar genomen, wanneer die meer bedragen dan zes maanden, en in het tegenovergesteld geval niet medegerekend. •De buitengewone bijdrage bij dit artikel bepaald, moet in eens worden gestort, en is bij elk opvolgend huwelijk op nieuw geheel verschuldigd. •Deelgerechtigden, wier bovengenoemd inkomen minder dan f 100 's maands bedragen, en die niet meer dan 14 jaren ouder zijn dan de echtgenoot, zijn van de in dit artikel bepaalde buitengewone bijdrage geheel vrijgesteld. Art. 20. •Met uitzondering van die, bedoeld bij art. 17, worden al de buitengewone bijdragen, waarvan de volvoering bij dit reglement wordt opgelegd, voldaan in twaalf gelijke maandelijksche termijnen, aanvangende: •Voor die, enz. •Voor die bedoeld bij art. 16. •Met de maand volgende op die, in welke het huwelijk is gesloten.

(*) Art. 10. De gewone bijdrage aan dit fonds wordt voor de hierna genoemde deelgerechtigden bepaald op negen ten honderd, en wordt geleverd: A. Voor, enz. D. Voor advocaten, procureurs en notarissen op Java. Voor die te Batavia, Samarang en Soerabaja, gedurende de drie eerste jaren hunner toelating van een he-loop van f600, en na dien tijd eene som van f1000 's maands. E. Voor, enz.

Art. 21. •Ieder deelgerechtigde is bij het aangaan van een huwelijk verplicht, daarvan, door tusschenkomst van den ambtenaar met het hoogst plaatselijk gezag bekleed, dan wel door dien met de ordonnancering van zijn tractement belast, kennis te geven aan het bestuur van het fonds, en, zich in Nederland bevindende, aan den Minister van Kolonien, daarbij overleggende zijne behoort-acten en die zijner aanstaande echtgenoot, mitsgaders een bewijs, dat de buitengewone bijdrage, bedoeld bij art. 17, is gestort in Indië in 's lands kas, en in Nederland, overeenkomstig de aanwijzing van den Minister van Kolonien. •Bij, enz. In verband met het slot van het boven omschreven eerste gedeelte van art. 21, wordt aan belanghebbenden al verder medegedeeld, dat de storting der buitengewone bijdrage, bedoeld bij art. 17, zoo lang daaromtrent geen andere of nadere aanwijzing plaats heeft, zal behooren te geschieden ten kantore van de Nederlandsche Handelmaatschappij te Amsterdam.

× × Leijden, 18 April. Bij gelegenheid, dat het alhier in bezetting liggend bataillon Jagers naar de gewone exercitieplaats de Ruine trok, voerde Z. K. H. de Prins van Oranje daarbij als peletons-kommandant het bevel en keerde vervolgens met het bataillon weder terug naar de kazerne aan de marschpoort, nadat eenige militaire manoeuvres op de Ruine waren uitgevoerd. De gouverneur van den Prins, de luit.-kolonel de Casembroot, voegde zich bij den Staf van het bataillon, dat door den majoor de Moulia, tot luit.-kolonel bij het alhier gevestigd depot van het 5de reg. infanterie bevorderd, werd gekommandeerd.

** Bij de firma L. E. BOSCH & ZOON te Utrecht is van de pers gekomen en bij onderstaande handelaars verkrijgbaar gesteld:

AUG. CLAVAREAU

L'inondation de 1855 dans la Neerlande au Profit des victimes de l'inondation. Prijs 25 Cents.

als: te Amsterdam bij L. van Bakkenes & Oo., Borleffs, van Heteren, H. J. van Kesteren, Schooneveld, Zoon; Arnhem Stenfort Kroese en Nijhoff & Zoon; Delft Beets, Deventer Brouwer; Dordrecht Braaf, rinchem Noorduijn & Zoon; 's Hage gebrs. van Oleeft, Noordendorp, van Stockum; Groningen Swink, Wicheren; Haarlem Erven Bohn; 's Bosch gebrs. Muller; Leeuwarden Eekhoff, Schetsberg; Leijden Hasenberg & Zoon, v. d. Hoek, van Goor; Middelburg van Benthem & Jutting; Nijmegen ten Hoet; Rotterdam van Gogh, Wijt & Zonen; Schiedam Roelants; Wageningen Tibout; Bommel Noman & Zoon; Zutphen Someren; Zwolle Tjeenk Willink.

× × Leijden, 19 April. De gemeenteraad heeft heden tot archivaris der gemeente met 14 van de 25 u gebragte stemmen benoemd: Jhr. W. J. C. Rammelma Elsevier, lid van het Historisch genootschap te Utrecht wonende alhier.

Prijs-Courant der Effecten.

AMSTERDAM, 20 April 1855.

Nederland. Pct.		Rusland.	
Ned. W. Schuld. 2½	61½ 2½/16	Hope 1798/1816	5 101½
Dito Certificat. 8	73½ 74 74	Dito 1828/1829	5
Dito Dito. 4	90½	Cert. 1831/1838	5
O. I. Leening. 4		Dito Dito	4½
Amort. Syndic. 3½		Dito Hope	4
Hand.-Maats. 4½		Dito Stieglitz	4
		Dito dito 5e Ser.	4
		Dito 1854	5 81½/16
		D' Rotschild. 2½	
		Inscr. Assig.	6
		Certific. dito	6
Belgie.		Polen.	
Certificaten. 2½		Obligatiën	4
D' Rotschild. 2½			
Frankrijk.		Oostenrijk.	
Obligatiën	3	Metafiek	5 62½/16
		Dito bet. Amst.	5 73½/16
Spanje.		Dito Nation.	5 66½/16
Nieuwe	18 1/8 1/16	Dito 1847	2½ 81½/16
Dito Buiteni.	3	Dito 1851/1852	2½ 31½/16
D' Binnel. 4/m.	3 1/8		
Bew. Sp. Com.	5 1/8		
Amort. Schuld.			
Portugal.			
Londen nieuwe.	3 37½ 1/8 2½/16		
Dito nitgest.	4		

Mexic., te Lond. 3 pct. 19½; dito Onb. 19½; Ecw 3, 1/8.

Ten gevolge van de achteruitgang der Londonsche beurs ook de onze heden zeer flauw gestemd. Zonder dat echter del noch variatie van meldenswaardig belang waren, alleen tenrijksche zijn merkbaar terug gegaan.

LONDEN, Donderdag 19 April. Consols op t. 90½; Sardinie 86; Spanje 1 pct. 18, 18½; dito Certif. 5½, 1/8.

PARIJS, Donderdag 19 April. Fr. 4½ pct. 94.25; dito pct. 69.80; Sp. binn. 3 pct. 31; dito 1 pct. 17½.

WEENEN, Donderdag 19 April. N. Metall. 81½; Nat. Le 86½; Bankactien 1000; Lombarden 101; Loten 1854 10½; Zilver 27; Wissel op Londen 12.17; dito op Parijs 146.

MADRID, Woensdag 18 April. Sp. 3 pct. 32.65; dito pct. 17.85.

Advertentien.

DE PILLEN VAN HOLLOWAY zijn een probaat middel voor gebrek aan spijsvertering en leverkwaal. M.... Z.... te Appingadam, leed sedert langen tijd sterk aan leverkwaal en gebrek aan spijsvertering. Onderscheidene bekwaame neesheeren verklaarden dat zij de tering had, en hare verden wanhoopten aan haar herstel, te meer omdat alle gewende middelen zonder enig gevolg bleven. Ten laatste begon zij de pillen van Holloway te gebruiken, waaraan zij spoedig haar gestel aanmerkelijk verbeterden, en haar chaam zuiverden. Eindelijk was zij volmaakt hersteld, bevindt zich thans beter dan ooit. Deze pillen zijn ook heilzaam bij ongesteldheid van de maag en ingewanden.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt: Doosjes Pillen à f 0.80, f 1.85, f 3.00, f 6.75, f 12.50, f 20.50. Potjes Zalf à f 0.80, f 1.35, f 3.00, f 7.00, f 13.85, f 20.95.

Zijn op franco aanvragen à contant te bekomen bij J. VAN RENESSE, te 's Hage; bij B. ADAMA, te Amsterdam; bij L. J. GROOTENDORST, te Utrecht en bij J. STRA... MAN, Hoofd-depôthouder te 's Bosch, alsmede in HOLLAND, WY'S Etablissements te Londen, 244 Strand, New-York, 80 Maiden Lane. (820)